

ROK 1995

Přerozdělení funkcí ve výboru

Již **5. ledna 1995** se schází výbor Základní organizace v klubovně JUNÁKA ve Smilově ulici, aby si rozdělil mezi sebou jednotlivé funkce. Rozdělení proběhlo volbou a její výsledek byl následující: předsedou byl zvolen přítel **Oldřich Vondrouš**, místopředsdou přítel **Ing. Josef Křepela**, jednatelem přítel **Ing. Josef Šroll**, pokladníkem přítel **Ing. Božislav Matěj**, nákazovým referentem přítel **Ing. Stanislav Poskočil**, zapisovatelem **Josef Havrda**, který byl ustaven též do funkce hospodáře za odstupujícího přítele Josefa Moravce, knihovníkem přítel **Václav Bureš**, osvětovým referentem přítel **Miroslav Teplý**, pastevním a racionalizačním referentem přítel **Zdeněk Skalický**.

Předsedou revizní komise přítel **Zdeněk Matoušek**.

Dále se výbor zabýval návrhem př. Josefa Moravce a u jednotlivých položek inventáře rozhodl takto:

1. Psací stroj ZETA, který je u zapisovatele ponechat v majetku ZO.
2. Adresovací stroj - komisionálně zrušit.
3. Předválnovací a válcovací stroj na mezistěny - nabídnout př. Jiroutkovi - k odprodeji za 200,-Kč.
4. Aerosolové přístroje ponechat zatím u př. Vondrouše a Jana Lopaty.
5. Decimální váhu - nabídnout k odprodeji př. Hrušovi za 500,- Kč.
6. Dřevěnou skříň u př. Bureše - vyřadit.
7. Mikroskop - vyřadit, není funkční.
8. Cyklostyl zatím ponechat u př. Bureše k případnému využití.
9. Vařáky silnostěnné 7 kusů u přátel: Gregora, Kejnovského, Lopaty, Havlíčka, Bureše, Ing. Michalce a Moravce, odprodat přednostně těm, u nichž se vařáky nacházejí po 300,- Kč. Příteli Moravcovi vařák věnovat za jeho dlouholetou práci ve funkci hospodáře ZO.
10. Materiál včelařského kroužku u př. Bureše ponechat pro tytéž účely.

Výbor neschválil návrh přítele Ing. Křepely, aby se výborové schůze konaly pravidelně před členskými schůzemi bez zvaní, a to proto, že se to jednou takto zkušelo a neosvědčilo se to. Výbor bude nadále svoláván podle aktuální potřeby a to písemně. Nakonec výbor schválil, že kroniku povede dále přítel Josef Havrda.

Odprodej nepotřebných věcí z inventáře

22. ledna 1995 členská schůze. Poprvé řídí předseda ZO přítel Oldřich Vondrouš ze Stéblové. Přednáška se nekoná, pozvaný přítel Ing. Blecha omluvil s tím, že nemůže přijet ani na únorovou schůzi. Proto se věnujeme jen vlastním záležitostem. Přítel Vondrouš seznámil přítomné se složením výboru i s tím, že předsedou revizní komise se stal dosavadní předseda ZO přítel Zdeněk Matoušek. Členská schůze přijímá návrh, aby se věci zbylé z tomboly na VČS rozprodaly v dražbě. Tak se také stalo. Dále členská schůze schválila návrh výboru na odprodej nepotřebných věcí, které jsou doposud v inventáři organizace.

Stále přetrvává problém s umístěním naší vývěsní skříňky, která nám citelně chybí.

Přítel Václav Bureš podává nejnovější informaci z poslední sekce komerčních včelařů a to o snaze našeho ústředí zamezit úbytku včelstev a včelařů. Sdělil, že dotace jsou prvním krokem, a že se v této věci připravuje celý program opatření. Letos se nebude poprvé otevírat ve škole v Nasavrkách obor "ovocnář-včelař".

Za člena byl přijat Luboš Sádlo ze Sezemic čp. 137, včelaří v Janských Lázních okr.Trutnov.

Někteří členové se dotazují, zda nákup 10 akcií VČELY PŘEDBOJ něco přinesl. Protože se jedná o věc jeden rok starou, nemůžeme zatím čekat, že dostaneme nějaké dividendy.

V závěru vyzývá přítel jednatel Ing. Šroll, aby zájemci zasílali přihlášky do včelařské školy v Nasavrkách. Od doby, kdy tuto školu absolvoval přítel Jaroslav Hahn, nemá naše ZO nikoho, kdo by včelařskou školu vystudoval. Protože se tento odstěhoval z Pardubic, není v naší ZO ani žádný učitel včelařství.

Odběr měli k vyšetření na varoázu

Ve dnech **15. až 31. ledna 1995** odebíráme měl a ve směsných vzorcích ji předáváme příteli Františku Klejchovi, bytem Pardubice Ve Lhotkách 1319. Ten je za celou organizaci předá do Veterinárního zařízení ve Štrossově ulici k vyšetření.

16. února 1995 odškodňuje ze Svépomocného fondu ČSV Praha přítele Františka Jiroutka z Velkých Kolodějů 51 částkou 848,- Kč za škodu, kterou mu způsobil neznámý pachatel dne 11. června 1994.

Nemáme stále skříňku, odměny za prohlídky na mor

19. února 1995 na členské schůzi v hotelu SYNTHESIA v Polabinách nabízí přítel Oldřich Vondrouš zájemcům tiskopisy na priznání daně. Přítel Tomiška nám sdělil, že projednal s pracovníkem magistrátu umístění skříňky. Tu si můžeme upevnit na stojan v ul. Havlíčkově u prodejny Papírnictví-Pavlík. Zbývá jen si pořídit novou skříňku, tu přislíbil vyrobit přítel Bureš v TESLE a zjistit, jaký poplatek bude umístění skříňky stát.

Nákazový referent přítel Ing. Poskočil přečetl jména těch, kteří prováděli prohlídky na mor včelího plodu s tím, že obdrží odměnu a to 8,- Kčs za každé prohlédnuté včelstvo.

Potom dostal slovo přednášející přítel Ladislav Havrda ze Semil. V přednášce se zaměřil na jarní rozvoj včelstev a na činnost včelaře od prvního proletu včel, který považuje za svátek včelařů, až po vyvrcholení včelařské sezóny. Zdůraznil význam jarních prohlídek a následných zásahů, kterými se máme snažit přivést včelstvo do síly v době, kdy je předpokládána snůška. Nebát se slabší včelstvo zúžit a to třeba i o jeden nástavek. Podtrhl nezastupitelný význam dostatku pylu pro zdárný rozvoj včelstev. Podněcovat medem i méně kvalitním je velmi dobré. Sám je ctitelem medopylových plástů, které zjara dělají zázraky.

Včelstvo, které je však velmi brzy zralé, se nám chce vyrojit. Předejít rojení podle něho můžeme odebíráním plodových plástů, vytvořením oddělků, přemístěním vzájemným s jiným úlem anebo jej uměle zrojit: nejprve vylít matku, dát ji do klíčky, položit ji na plachtu a k ní smést včelstvo. Za 1/2 hodiny zůstanou jen mladušky a máme roj. Další způsob spočívá v tom, že odebereme matku a po 10 dnech odstraníme až na jediný matečníky, které si narazily. Včela v tom případě asi 14 dnů nenosí. Suchým cukrem, který napodobuje snůšku vyplnit mezeru ve snůšce. Vyřezávání plástů s trubčinou jednak tlumíme varoázu a jednak oddálíme rojení o 2 až 3 dny. Zlepšením větrání v úlu se také někdy dá zabránit vyrojení. Pokud je zralý med, tak ho vytočit. Vyrábět mateří kašičku.

9. března 1995 odškodňuje ČSV Praha našeho člena přítele Zdeňka Vániše ze Svěpomocného fondu částkou 701,- Kč za škodu, kterou mu způsobil neznámý pachatel dne 20. října 1994.

Dotace ve výši 100,- Kč budou pro všechny a bez podmínky

16. března 1995 se opět scházíme v hotelu SYNTHESIA na pravidelné členské schůzi. Zatím neoficiální zpráva z Ústředí hovoří o

tom, že tohoto roku budou dotace ve výši 100,- Kč na všechna včelstva. Odpadá podmínka dodávky 7 kg květového medu, která byla uplatněna loňského roku, kdy se dotace vyplácely poprvé. Ve Výzkumném ústavu včelařském v Dole se budou konat kurzy s včelařskou tematikou - smyslové hodnocení medu, vaření medoviny. Kurzovné v obou případech činí 100,-Kč. Do výzkumného ústavu je také možno dodat vzorky včel k vyšetření na nosemu a akarinosu. Vyšetření jednoho vzorku přijde na 9,- Kč.

Zvápenatění plodu

Protože se v posledních dvou až třech letech u nás začíná objevovat zvápenatění včelího plodu, pozvali jsme si přítele Ing. Blehu, aby nám referoval o tom, jak účinně tuto chorobu potírat.

Několik myšlenek z velmi obsírné přednášky. V úvodu zdůraznil, že zvápenatění plodu je houbovitá choroba a že to není záležitost jednoho včelstva ani jednoho včelaře, ale že se týká celé obce. Proto se proti ní dá úspěšně bojovat jen tehdy, pokud opatření proti ní dělají včelaři v celé obci. Ti musejí dodržovat celý soubor opatření, aby bylo dosaženo kýženého účinku. Výtrusy této houby mají životnost 15 let. Má dvě plodnice: maloplodou a velkoplodou. Maloplodá je bílá a není nakažlivá.

Může se z ní vyvinout časem tmavozelená až černá plodnice a ta je silně nakažlivá. Její výtrusy se šíří vzduchem, vodou i na tělech létavek. Včelí larvy jsou na nákazu vnímavé ve stáří 3 až 6 dnů. Nezaměnit s plesnivým pylem.

Ze své praxe, která je ověřena i mnohými dalšími včelaři uvedl následující. Protože u nás neexistuje oficiální lék proti této nákaze, dá se proti ní postupovat jen přírodní cestou. V první řadě se soustřeďuje na výchovu matek ze včelstev, která mají silně vyvinutý čistící pud. Používá při tom metodu chovu při matce a ještě otevřenými matečníky z chovatelské stanice Kývalka. Matečníky po třech dává do medníku nejlepších a hlavně zdravých včelstev. Před tím je však musí prohlédnout, zda nechystají tichou výměnu, nebo tam nemají matečníky či trubčici. Za deset dnů jsou matečníky zavíčkované. Starou matku vychytí a dá s plodovými plásty do medníku, který následně oddělí mateří mřížkou. Plást s matečnickem dá do plodiště. Chov plánuje tak, aby mezi chovnými včelstvy byly alespoň dva úly, a ještě použije pomocné značky pro lepší orientaci matek vracejících se ze snubního výletu. Po oplození ji označí a ponechá v plodišti. Starou matku, pokud byla velmi dobrá, použije do oddělků, pokud ne tak ji zlikviduje. Tento postup má tu výhodu, že se včelstvu nepřerušuje jeho vývoj.

Zbylé dva matečníky použije pro vytvoření kvalitních oddělků. Do

oddělků vloží tři až čtyři plásty zavíčkovaného plodu, klasicky o ně pak pečuje v čistém vydezinfikovaném úlu. Dbá také, aby netrpěly žizní. Po oplození za 15 až 20 dnů je prohlédne, kladoucí matky označí. Oddělky potom využije k výměně matek, a to tak, že po vychycení staré matky dá do včelstva celý oddělek se zdravou mladou matkou.

Manipulaci se včelstvy omezuje na nejnútnější minimum. Zásadně neohraničuje plodové těleso mezistěnami. K němu dává žemlovou souš a potom teprve mezistěnu.

U prokazatelně nakažených včelstev použije k přeléčení kyselinu mravenčí.

Celý problém bude podrobně popsán v časopise Včelařství č.3/1995.

Po přednášce se opět diskutovalo. Na dotaz co dělá se včelstvy, která nemají dost silně vyvinutý čistící pud, odpovídá přítel Bleha, že u nich mění matky jako u prvních. Dále řekl, že v době silné snůšky dává mezistěny do medníku, po dvou dnech je vyjímá, aby je včely nezanesly medem, a dává je do plodiště k zaklazení. Úly má orientované tak, aby na ně svítilo slunce ráno a aby v poledne byla česna ve stínu. Na nátěry používá pouze fermez. Za matečník z Kývalky dá do 20,- Kč. Otevřené matečníky musí být do 5 hodin vloženy do včelstev a při převozu by měly být otočeny otvorem vzhůru, aby larvičky nevyplavaly.

Okresní konference ČSV

8. dubna 1995 se hotelu SYNTHESIA konala **Okresní konference Českého svazu včelařů**. Naše ZO tam měla početné zastoupení jak kandidátů (přátelé Zdeněk Skalický, Zdeněk Matoušek, Josef Moravec a Jaroslav Šípek), tak i delegátů (přátelé Václav Bureš, Jiří Gregor, Ing. Božislav Matěj, Ing. Stanislav Poskočil a Josef Havrda).

Zdravotní stav včelstev v okrese Pardubice

Jedním z nejsledovanějších referátů na konferenci byl přehled o nálezové situaci v okrese Pardubice, který přednesl MVDr. Plášil, ředitel Okresní veterinární zprávy. Uvedl že v našem okrese je 357 ohnisek Varoázy, v nichž se nalézají 3.252 včelstev. Navíc byla zjištěna ohniska moru včelího plodu a to v Labských Chrčicích, Řečanech n. Labem a ve Svojsčicích. K náhradám za likvidovaná včelstva při moru uvedl, že na tyto není nárok, že se poskytují, jen pokud to finanční situace Okresního úřadu dovolí. Veterinární zpráva bude napříště vyžadovat stanovisko, zda konkrétnímu včelaři náhradu poskytnout či nikoliv. V této souvislosti uvedl přítel Miroslav Piskač, předseda ZO ČSV Přelouč, že jednomu členovi, a to z Labských Chrčic, doporučení, aby dostal náhradu nedali, neboť v jeho případě bylo zjištěno, že měl včelstva morem nakažená

velmi dlouho a že stav na jeho včelíně byl velmi žalostný. Kolem zdravotního stavu se pak odvíjela značná část diskuse.

Živým tématem diskuse byl také odbyt medu. Přítel Zdeněk Matoušek navrhl založit vlastní družstvo, nebo podobnou instituci, která by po vzoru přítele Nováka z Čestína mohla zajišťovat odbyt našeho medu. Znamenalo by to, že dosavadní dělba o zisk z prodeje medu, a to že stejné díly připadají prvovýrobci, zpracovateli a obchodníkovi, by pak dopadla pro prvovýrobce-včelaře mnohem lépe a pokud by měl i vlastní prodejnu, tak by ty dva další články odpadly úplně.

Diskutovalo se také o úrovni časopisu Včelařství i o tom, zda bude vhodné nařídit, aby tento časopis odebírali všichni členové ČSV.

Potom se konaly volby do Okresního výboru ČSV. Byli zvoleni tito přátelé: Václav Bureš (ZO Pardubice), Libor Hujer (ZO Přelouč), Josef Kohoutek (ZO Přelouč), Jan Kollár (ZO Přelouč), Piskač (ZO Přelouč), Josef Píša (ZO Holice), Martin Rolc (ZO Horní Jelení), Zdeněk Skalický (ZO Pardubice), Ing. Josef Šroll (ZO Pardubice), Ing. Emanuel Veselý (ZO Rohovládová Bělá).

Navržený kandidát do ÚV ČSV přítel MVDr. Mikuláš z Dašic svoji kandidaturu odmítl s tím, že by tuto funkci nemohl s čistým štítem vzít, neboť mu je dnes již 72 let. Konference proto pověřila nový výbor, aby tuto otázku vyřešil.

V závěru přijala Okresní konference ČSV Pardubice toto usnesení:

1. Souhlasí s činností odstoupjícího Okresního výboru ČSV i se zprávami přednesenými na konferenci.
2. Uděluje absolutorium pokladníkovi OV ČSV příteli Zdeňku Skalickému.
3. Novému Okresnímu výboru ukládá úzce spolupracovat s Okresní veterinární správou.
4. Navrhuje ÚV ČSV provést rozvahu k časopisu Včelařství se zaměřením na hlubší odbornost.
5. Nedostatek prostředků na osvětovou činnost řešit formou pomoci větších ZO organizací s malým počtem členů.
6. Doporučit ÚV ČSV výměnu členských průkazů.
7. Okresní výbor ČSV by měl vyvinout iniciativu na úseku zpracování a odbytu medu.
8. Dává Okresnímu výboru mandát na navržení kandidáta do ÚV ČSV.

Odprodej vařáků, plástečkový med

20. dubna 1995 na členské schůzi v hotelu SYNTHESIA jsou pokladníkem přítelem Ing. Matějem vypláceny odměny za loňské prohlídky v ochranném pásmu kolem ohniska moru včelího plodu. Dokončujeme odprodej nepotřebných věcí z inventáře ZO. Vařák na vosk od přítele Havlíčka ze Svítkova odkoupí od ZO přítel Zdeněk Matoušek. Přátelé Jan Lopata a Ing. Vladimír Michalec, kteří mají vařáky u sebe, je též od ZO odkoupí. Vařáky se odprodávají po 300,- Kč.

Přítel Vondrouš přečetl jména těch včelařů, u nichž byl ve směsných vzorcích zjištěn roztoč *Varroa Jacobsoni*. Potom referoval o průběhu Okresní konference ČSV. V okrese Pardubice jsou 4 včelaři, kteří chovají přes 100 včelstev. Nejnižší počet včelstev v našem okrese byl v roce 1986, kdy se včelstva likvidovala v pásmech kolem ohnisek Varoázy. Při převozu včel je osvobození od poplatku 300,- Kč za tento převoz. Navrhl také uspořádat zájezd. Při průzkumu, který si na to udělal, mnoho zájemců nebylo. Potom předvedl rámeček na výrobu plástečkového medu, který zasílá po objednání Patrik Hajdamach, Podlesí 3, 678 01 Blansko. V rámečku jsou obroučky, v nichž včely vystaví a zaplní medem plástečky. Na hotový plásteček přijde průhledný obal. Rámeček 39x24 se 14 obroučkami a 14 obaly přijde na 165,- Kč (obroučka – 4,- Kč a obal 6,- Kč).

Přítel Zdeněk Matoušek se v závěru otázal přítomných, zda by někdo z nich nechtěl kandidovat za náš okres do Ústředního výboru ČSV. Zatím zájem žádný.

17. května 1995 je ze Svépomocného fondu ČSV odškodnění přátelé: Jaroslav Novák. Bratranců Veverkových 2559, Pardubice částkou 2.800,- Kč za škodu, kterou mu na jeho včelách způsobil neznámý pachatel dne 24.3.1995 a Adolf Kroupa, nám. Dukelských hrdinů 2159, Pardubice částkou 3.207,- Kč za škodu z 18. března 1994 způsobenou též neznámým pachatelem.

18. května 1995 členská schůze schvaluje návrh, aby vařák na vosk místo odprodání byl příteli Zdeňku Matouškovi darován a to jako dík za jeho dlouholetou obětavou práci pro ZO.

"Vyhláška ministerstva zemědělství o ochraně zvířat, ryb a včel" je téma, na které soustředil svoji přednášku MVDr. Mikuláš z Dašic. Zdůraznil v ní povinnosti zemědělců i samotných včelařů. Zemědělci by měli postříkovat kultury v době, kdy včely nelétají, nejlépe časně ráno a včelaři by neměli opomenout hlásit stanoviště včelstev vždy do 25. března na obecní nebo městský úřad.

Následovala diskuse o tom, zda matkám zastříhávat křídla, zda je značit a podobně. Př. MVDr. Mikuláš diskusi ukončil tím, že značení matek uznává, dříve jim křídla zastříhával a nyní to již nedělá, je to poškozování zvířat.

Několik způsobů, jak zachránit výnos když se včelstvo vyrojí, nebo se chystá k rojení

Potom se přešlo na téma pro nadcházející dny velmi aktuální a to, jak předejít rojení, anebo jak po vyrojení zachránit pro danou sezónu výnos. Přítel jednatel Ing. Šroll popsal svůj způsob, kterým zachraňuje výnos, když se mu včelstvo vyrojí. Dělá to takto: Sejme roj, mateřák po odejmutí medníku přeneseme na jiné místo a na jeho místě vystrojíme úl takto: spodní nástavek necháme prázdný, na něj dáme nástavek s mezistěnami a jednou souš. K souši dáme matku v kličce s těstem, které je přikryto záklopkou. Po třech dnech dáme nástavek s matkou v kličce, z níž odstraníme pevnou záklopku dolů, na něj dáme mateří mřížku a další nástavek vybavený soušemi. Pokud je v té době snůška, tak je výnos od takového včelstva většinou mimořádný.

Druhý, který se podělil o své zkušenosti, byl přítel Oldřich Vondrouš, který řekl, že postupuje jednodušeji a to takto: Roj vysypeme do spodního nástavku na mezistěny, na nástavek dáme oddělovací přepážku a na ní postavíme mateřák. Létavky se vrátí do spodního nástavku. Nahoře se vylihne matka, a když je oplozená a klade, tak spodní zamáčkneme a odebereme přepážku. Mám tak ve včelstvu mladou matku a je i výnos. Podmínkou pro takovýto zásah je nástavkový úl s očky. Rojovou náladu řeší následovně: Když zjistí, že jsou matky z rojových matečnicků před líhnutím, tak dá pod spodní nástavek mateří mřížku a včely si do jednoho týdne udělají pořádek samy. Někdy také v době, kdy mají včely rojovou náladu, utvoří z takového včelstva oddělkou následovně: Plodiště rozdělí do 3 rojů, při čemž dbá, aby v každém byly plásty se zavíčkovanými matečnickými. Rojů rozmístí po zahradě a počká, až se matky vylihnu a oplodní. Matky značí ihned po vylihnutí a po jejich zužitkování vše vrátí zase zpět na místo původního včelstva. Ze svých zkušeností přidal ještě jednu a to další způsob jak zamezit rojení: Pomocí dvou mateřích mřížek izoluje starou matku ve druhém nástavku odspodu. Ve spodním nástavku nechá vyběhnout matečnick. Mladá matka po oplození klade ve spodním nástavku a stará nad ní. Obě v úlu žijí vedle sebe bez problémů, neboť k sobě nemůžou.

Touto vložkou jsem opět odbočil z pouhého konstatování spolkové činnosti. Čtenář předchozích řádků se někdy v budoucnosti poučí, třeba uvedené postupy sám vyzkouší anebo se nad nimi jen pousměje, jako nad dávno překonanými. My však takto teoreticky vyzbrojeni praktickými

radami od zkušených včelařů se rozcházíme na prahu vrcholu včelařského roku s tím, že se sejdeme po dvou měsících, v srpnu.

Po skončení květnového setkání ještě výbor projednal otázku pokladníka a to pro případ, že by přítel Ing. Božislav Matěj sdělil, že nemůže dále tuto funkci pro nemoc vykonávat. V úvahu připadají přátelé Zdeněk Matoušek a Oldřich Kimler.

Změna ve funkci pokladníka,

3. srpna 1995 jedná výbor ZO v klubovně JUNÁKA o funkci pokladníka. Přítomný přítel Ing. Božislav Matěj řekl, že by byla potřeba nějakou náhradu za něj nalézt, že však státní příspěvek ještě vyplatí. Sám jistě netušil, že mu zbývají necelé dva měsíce života.

Do funkce se dobrovolně hlásí přítel Zdeněk Matoušek, do loňského roku předseda naší ZO. Jak je vidět, dlouho bez práce nevydržel. Měl by se také připravit na to, že pojedje do Nasavrk na seminář pokladníků ZO k problematice dotací a státního příspěvku.

Změna ve výplatě dotace, státního příspěvku a změna členského příspěvku a odběru časopisu Včelařství, mor v Bohdanči

Výbor se potom seznámil s významnými změnami, které nastávají od letošního roku ve výplatě státního příspěvku (40,-Kč/včelstvo) a dotace (100,-Kč/včelstvo). Od letošního roku se budou tyto příspěvky zasílat na základě písemných žádostí jednotlivých včelařů, které soustředí Základní organizace a sumarizované odešle na ÚV ČSV, a to nejpozději do 30.září. Kdo včas nepodá žádost, nedostane nic. Peníze pak bude ústředí rozesílat v druhé polovině října. Obě dávky se budou vyplácet v listopadu a pouze na včelstva, která splní tyto podmínky: obsedá nejméně 7 plástů rámkové míry 39x24cm - odlišná míra se přepočítá, a včelstvo splňuje předpoklad zdárného přezimování - má matku, není zeslabeno chorobami apod. Dotace jsou určeny všem, kdo chovají včely, tedy i nečlenům ČSV a státní příspěvek je jen pro členy ČSV.

Formulář žádosti o poskytnutí dotace vypadá takto:

Žádost

o poskytnutí dotace 1.F. na podporu včelařství v roce 1995

1. Předkládá včelař základní organizace Českého svazu včelařů

Příjmení, jméno :.....

Rodné číslo : .....

Adresa :.....

P o ě t zazimovaných včelstev : .....

Sazba na 1 včelstvo : 100,- Kč

Požadavek na dotaci celkem :.....

Prohlašuji, že jsem byl seznámen se „Zásadami poskytování dotace“ a potvrzuji pravdivost uvedených údajů.

D a t u m : .....

.....

podpis žadatele

Tuto žádost musí vyplnit a odevzdat každý včelař!!!

Termín předložení na ZO ČSV: nejpozději do 30.9.1995

Žádosti došlé později nebude možno uplatnit!

Nový členský příspěvek a účelový příspěvek

Změna nastává také u členského příspěvku. Ten bude napříště činit 150,-Kč. K tomu se bude platit za každé včelstvo účelový příspěvek na činnost organizačních složek a Svépomocného fondu ČSV a to 8,- Kč za včelstvo v kočovném voze a ve včelínu a 7,- Kč za včelnicový způsob včelaření. Tento účelový příspěvek bude mezi jednotlivé složky rozdělen takto:

8,- Kč – ZO = 1,20 Kč, OV = 1,20 Kč, SF = 2,10 Kč, ÚV = 3,50 Kč

7,- Kč – ZO = 1,05 Kč, OV = 1,05 Kč, SF = 1,40 Kč, ÚV = 3,50 Kč

Časopis Včelařství součástí členství v ČSV

Součástí členství v ČSV bude zasílání měsíčníku Včelařství každému členovi zdarma. Od ledna 1996 již nebude náš časopis volně v prodeji. Pokud budou v rodině dva členové, tak jeden bude dostávat Včelařství a druhý Odborné včelařské překlady. Tím byla s konečnou platností ukončena diskuse o tom, zda odběr časopisu Včelařství má být povinný či nikoliv.

V závěru jedna nepříjemná zpráva a to, že v Bohdanči je podezření na výskyt moru včelího plodu. Nevíme zatím u koho.

Mor v Bohdanči potvrzen

Datem **4. srpna 1995** je opatřen úřední dopis Výzkumného ústavu včelařského DoI, v němž stojí jediná strohá věta: „ V zaslaném vzorku plodového plástu byl prokázán mor plodu“. Podepsán je ředitel ústavu Ing. Vladimír Veselý, CSc. a adresátem je Pan Josef Hackenberg, Škroupova 325, Lázně Bohdaneč.

Oběžník ZO

8. srpna 1995 rozesílá jednatel Ing. Josef Šroll všem našim členům oběžník. V něm je seznamuje s výše popsányi změnami, které se týkají financí a časopisu a současně jako přílohu přikládá žádost o dotaci. Tato žádost bude současně podkladem pro výplatu státního příspěvku. V oběžníku připomíná, aby členové do srpnové členské schůze nahlásili důvěrníkům počty včelstev, která budou na podzim ošetřovat. Týká se to i rezervních včelstev, oddělků apod.

Informace ze zájezdu do Polska,

17. srpna 1995 se od 16.30 hodin koná členské schůze v hotelu SYNTHESIA. Přítel jednatel Ing. Šroll seznamuje členy se změnami, přijímá žádosti o dotace. Přítel Ing. Stanislav Poskočil rozděljuje důvěrníkům léčiva pro podzimní ošetření.

Za člena jsou přijati bez připomínek Ing. Jaroslav Procházka, Pohřebačka 25 a Vladimír Havlíček ze Svítkova, který má dvě včelstva.

Přítel Oldřich Vondrouš seznamuje členy s výskytem moru včelího plodu a to u přítele Josefa Hackenberga v Bohdanči čp. 325. Potom se rozhovořil o zájezdu, kterého se zúčastnil s přítelem Václavem Burešem. Zájezd do Polska, který organizovala holická ZO ČSV byl zajímavý, neboť tam navštívili některé přední včelaře a přivezli si nové poznatky. Viděli tam například zajímavý způsob přelarvování a to po vyplavení larviček na tmavý plech a potom jejich jednoduché sbírání z hladiny. Dále se tam zmiňovali o ovlivňování plodování pomocí magnetu i posléze o práci ve včelách při červeném osvětlení v noci. Také si přivezli námět, jak využít možnosti videa. Bylo by jistě zajímavé, kdyby se u některých včelařů natočily reportáže, jak se včelami pracují a potom tyto promítat na členské schůzi.

Přítel Václav Bureš pak přítele Vondrouše doplnil, že by se videopřehrávač mohl využít i k osvětové činnosti. Bylo by možno promítnout vypůjčené kazety se včelařskou tematikou. U videa je možnost se snadno k některým věcem vracet.

Přítel Václav Šebestyán nabídl členům elektrický pohon na medomet, který sám vyrábí a to za 850,-Kč. K pohonu dodává i zdroj stejnosměrného proudu 12V, který mimo pohonu motoru lze využít také jako nabíječku autobaterií.

Poslední diskusním příspěvkem byl příspěvek přítele Adolfa Kroupy, který řekl, že po přečtení článku pana Špačka (MEDOKOMERC Jaroměř) ve Včelařství, který neuznává žádné medy kromě medu lesního, došel k názoru, že by se náš časopis Včelařství měl stát tribunou včelařů a ne obchodníků.

Téhož dne tj. 17. srpna 1995 je datováno rozhodnutí Okresní veterinární správy Pardubice, kterým tato nařizuje ochranná a zdoňovací opatření v souvislosti s výskytem nebezpečné nákazy – moru včelího plodu v obci Bohdaneč u p. Hackenberga.

Likvidace morem nakažených včelstev v Bohdanči

22. srpna 1995 bylo v Bohdanči u přítele Hackenberga likvidováno v důsledku potvrzeného moru včelího plodu 10 včelstev včetně všeho spalitelného materiálu. (1 včelník = 1.000,- Kč), 10 včelstev (4.000,- Kč), 48 souší (672,-Kč), 36 úlových nástavků (1.800,- Kč), 1 úlová dna a víka (500,- Kč), 2 podstavce pod úly (50,- Kč). Celková škody byla Základní organizací ČSV Pardubice vyčíslena částkou 8.072,- Kč.

Organizace prohlídek v ochranném pásmu

Výbor se dne **30. srpna 1995** zabývá tím, jak zajistit prohlídky v ochranném pásmu kolem ohniska moru včelího plodu, které bylo vytyčeno kolem Bohdanče. Celkem se bude muset prohlédnout zhruba 500 včelstev. Aby se tato akce nekonala živelně, obešle přítel jednatel všechny včelaře, kterých se budou prohlídky týkat upozornění na povinnost tyto prohlídky vykonat. V dopise bude i jméno a číslo telefonu prohlížeatele, s nímž si mohou termín prohlídky předem dohodnout. Výbor odsouhlasil, že se budou prohlížitelům hradit cestovní náklady.

Přehled obcí, kde se budou prohlídky konat a kdo bude ve funkci prohlížeatele: Lány na Důlku a Srnojedy =Zdeněk Matoušek, Doubravice = Jaroslav Šípek, Hrádek a Pohránova Vlastimil Benadik a Zdeněk Skalický, Stéblová = Benadik, Dolany a Kříčeň = Viktor Ryšavý nebo Šedivý a Brzek, Rybitví = Ing. Vladimír Růžek, Černá u Bohdanče = Oldřich Vondrouš, Bohdaneč = Ing. Vladimír Růžek,

Výbor pověřil předsedu přítele Oldřicha Vondrouše a přítele Zdeňka Matouška, aby po schůzi navštívili nemocného přítele Ing.

Božislava Matěje a s ním projednali záležitosti pokladny.

Připomínku přítele Zdeňka Skalického, že výbor zapomněl valorizovat odměny funkcionářům, výbor přijal jako oprávněnou s tím, že návrh na tuto valorizaci odsouhlasil na své schůzi 27.10.1994 avšak do dnešního dne nebyl předložen členstvu ke schválení. Za přítele Zdeňka Matouška navrhuje do revizní komise přítel Teplý přítele Oldřicha Kimlera. Osobně s ním věc projedná a podá zprávu předsedovi ZO.

Nedostatky u některých včelařů, chyba v účetnictví

Členská schůze **21. září 1995** je bez přednášky. Přítel Vondrouš podává zprávu o stavu v ohnisku moru včelího plodu a v ochranném pásmu. Prohlédnuta byla již téměř všechna včelstva. Zatím byly prohlídky negativní. V pásmu bylo zjištěno několik dalších včelařů, o nichž jsme nevěděli. Při prohlídkách zjistil, že je u nás rozšířeno zvápenatění včelího plodu i to, že se u nás vkládají Gabonové pásky pozdě a u většiny včelařů, kde byl při prohlídkách i do nerozšířených uliček. Uvedl též, že se u nás málo využívá zaklíckování matek. Klíčka s matkou musí přijít mezi plod a ne mezi zavíčkované zásoby. Z časopisu slovenského Včelára vyčetl, že tam používají k likvidaci zvápenatění včelího plodu sodu bikarbonu v práškové podobě. Práškem poprašují plásty mimo otevřeného plodu a zhruba po jednom měsíci nemoc ustupuje.

Za členy byli bez připomínek přijati Jan Hodúl z Drozdic 21 a Jiří Dalecký z Opatovic n. Labem.

Přítel Matoušek přebírá pokladnictví

V minulých dnech byla provedena revize pokladny. Bylo při ní zjištěno, že chybí doklady na 21 tisíc Kč. Zřejmě půjde o nějakou administrativní záležitost. Př. Matoušek je vyslán do Prahy a tam ověří doklady o loňské dotaci. Protože př. Ing. Matěj mezi nás asi dlouho pro nemoc nepřijde, funkci pokladníka přebírá př. Zdeněk Matoušek.

Poslední je zpráva, že bude zřejmě privatizován Výzkumný ústav včelařský v Dole.

Výbor po ukončení členské schůze schválil přítele Oldřicha Kimlera jako člena revizní komise za přítele Zdeňka Matouška který se obětoval vykonávat funkci pokladníka. Ten zjistil, že si vykupovači medu přátelé Šípek a Bureš před rokem půjčili po dvaceti tisících Kč a v dokladech není papír o tom, že by to vrátili.

3. října 1995 předává přítel Zdeněk Matoušek osobně na ÚV ČSV v Praze seznamy, které vypracoval na základě žádostí včelařů o dotace.

Dnem **8. října 1995** je datován dopis, který, přítel Bohumil Kupa, Jungmanova 2556 Pardubice poslal jednatelem Ing. Josefu Šrollovi. V něm sděluje, že prodal tři včelstva příteli Vladimíru Kopeckému z Černé za Bory čp. 160, ten je umístil v obci Licoměřice a je organizován v ZO ČSV Heřmanův Městec. Oznamuje také, že musel se včeličkami pro stáří a nemoc skončit, že má do konce roku zaplacené členské příspěvky a vyslovuje prosbu, aby byl pro rok 1996 ze seznamu členů vyškrtnut.

Přítel Bohumil Kupa je dlouholetým našim členem a prošel mnoha funkcemi v různých organizačních složkách ČSV.

16. října 1995 zasílá jednatel Ing. Josef Šroll doporučený dopis příteli Jaroslavu Šípkovi, Pardubice, Na Vrškách 130, kterým tohoto žádá o vrácení obnosu, zapůjčeného mu v červenci 1994 do 27. října 1995.

Zemřel náš pokladník přítel Ing. Božislav Matěj

22. října 1995 v úvodu členské schůze uctíváme památku přítele Ing. Božislava Matěje, který zemřel po krátké těžké nemoci, a s nímž jsme se před deseti dny v Pardubickém krematoriu rozloučili. V příteli Matějovi ztrácíme obětavého a skromného člena. Přítel Ing. Božislav Matěj zastával funkci pokladníka velmi zodpovědně od roku 1991.

Nová vývěsní skříňka je téměř hotova, zbývá ji zasklít. Přítel Jiří Stejskal z Pardubiček ji pak ještě natře.

Za člena se hlásí Josef Šupa z Dřítče, který byl členem až do doby, než se likvidovaly včely na varoázu. Byl přijat bez připomínek.

Zajímavá přednáška přítele Emila Macury z Ostravska

Potom se ujal slova učitel včelařství přítel Emil Macura z Nýdku čp. 444, který v úvodu stručně shrnul trendy ve světovém včelaření. Uvedl, že mimo Číny a Mexika, všude klesají stavy včelstev. Produkce medu se však nesnižuje. Proti jiným krajům v České republice stavy včelstev neklesají na Ostravsku. Je tomu tak díky osvětě a propagaci včelích produktů i samotného včelaření. Jejich pokusný včelín je zaměřen na osvětlu, jiné stanoviště se zabývá chovem a produkcí matek, další na soustředování včelstev, které provádějí tichou výměnu. Toto dělají již od roku 1980. Zhotovili si rám z obou stran zakrytý plexisklem a do něho vkládají plást se včelami a takovouto sekci pak využívají při různých příležitostech. Jako jsou výstavy zahrádkářů, výstavy výšivek a podobně.

Díky iniciativě včelařů jim dnes na jejich činnost přispívají městské a obecní úřady z fondů na ekologii.

Ve vlastní přednášce se zaměřil na to, jaké zkušenosti mají ostravští včelaři s využíváním včel a jejich produktů pro zdraví lidí. Hovořil o využívání úlového vzduchu pro léčení dýchacích cest, ozářené vody pro léčbu cukrovky.

Dýchání úlového vzduchu využívají k léčení horních cest dýchacích. Provádí to tak, že ve víku úlu vyříznou otvor o průměru kolem 200 mm, který dvojité zasítují. K otvoru se přiloží obličej a hlava se přikryje tkaninou. Děti takto dýchají 15 až 20 minut a dospělí 20 až 30 minut. Potom ještě posedí ve včelínu v blízkosti úlů, kde využívají záření a při tom žvýkají kuličku z víček. Nejvhodnější doba je od 10. května do 15. července.

Zajímavý systém používají při přijímání nových členů do základní organizace. Zájemce se musí naučit základní včelařskou abecedu, předseda ho vyzkouší a potom teprve může přijít do schůze. Na schůzi mu jedna včelařka přiloží na zadek včelu, a když sebou adept cukne, tak není přijat a procedura se pak opakuje.

Neméně zajímavý je i zavedený zvyk, kdy na každé schůzi vylosují jedno číslo. Včelař, který má toto číslo přidělené spolu s předsedou nebo jiným členem výboru nasednou do auta a jedou se na jeho včelstva podívat. Na místě pak zjišťují, jak on včelaří a v jakém stavu včelstva má.

Netradiční výměna matky v podletí

O tom, že na Ostravsku jsou včelaři přemýšliví svědčí i netradiční způsob výměny matek v podletí. Za okénko vloží mrtvou nebo vyřazenou matku. Do 20 minut se u ní objeví stará matka. Tu vychytlí a samotnou ji dají do klícky a klícku strčí do kapsy. Na 2 hodiny – ne déle. Matku po 2 hodinách z klícky odstraní a vloží tam matku novou a klícku uzavrou medocukrovým těstem. K mladé matce přidají do klícky 10 až 20 mladých včel ze středového plástu. Klícku vloží do středu plodiště na místo plástu, který vyjmou. Druhý den klícku vyjmou. Pokud se na ní pohybují včely, je vše v pořádku a může se odstranit zátka nebo záklopka z otvoru s medocukrovým těstem. Klícka se opět vloží pod horní loučku.

Chov včel prodlužuje věk – přinejmenším na Ostravsku

Skutečnost, že aktivní včelaření prodlužuje lidský věk, dokázal výzkum jednoho jejich člena. Ten zpracoval statistiku zaměstnanců těžkých provozů na Ostravsku, kteří se dožívají poměrně nízkého věku. Ti, kteří se věnovali včelaření, podle jeho zjištění se však dožívali vyššího věku a to v průměru o 8,3 roku.

V diskusi pak řekl, že v průběhu včelařské sezóny pořizují u předních včelařů asi tak pětadvacetiminutové záznamy na video a ty pak promítají na výroční členské schůzi.

Přítel Čestmír Záruba potvrdil dobré účinky ozářené vody. Jeho otec ji pil a ta mu zmírňovala artrózu. Zemřel v 94 letech.

Přítel Oldřich Vondrouš nakonec uvedl též, jak docílit výměny matky v podletí. Dát mladou matku dolů a starou nahoru. Oddělit je mateří mřížkou. Podávanými krmnými dávkami se stará matka omezuje v kladení a tím ztratí pro včely atraktivitu.

Po členské schůzi ještě výbor vzal na vědomí zprávu přítele Zdeňka Matouška, že za léky pro 2546 včelstev zaplatíme 27.250 Kč. To znamená 12,- Kč na včelstvo.

Máme dva kandidáty do ÚV ČSV

Protože v ÚV ČSV nemáme my ani pardubický okres doposud žádné zastoupení, je potěšitelné to, že zájem kandidovat do tohoto orgánu projeví přátelé Ing. Emanuel Veselý, jednatel OV ČSV a Ing. Josef Šroll, jednatel naší základní organizace.

Zapůjčené finance s v pořádku vrátily

Výbor se **15. listopadu 1995** schází v restauraci TENIS KLUB. Rozhoduje, že se výroční členská schůze bude konat v lednu příštího roku. Dále konstatoval, že se peníze zapůjčené před včelařskou sezónou přátelům Burešovi a Šípkovi, kteří vykupovali med, v pořádku vrátily. Doporučil pokladníkovi, aby alespoň 30 tisíc Kč bylo uloženo na jednoroční termínovaný vklad. Tam je vyšší procento úroků.

Ocenění likvidovaných věcí v ohnisku moru včelího plodu u přítele Hackenberga v Bohdanči činí 8.780,-Kč a bylo předáno na Veterinární správu. Ve veterinárním zařízení převládá názor, že by neměl dostat odškodnění žádné, neboť je u něho mor podruhé...

Potom výbor schválil, aby byla příteli Zdeňku Matouškovi, který převzal pokladnu v polovině sezóny a měl s tím více práce, zvýšena odměna o 1.000,- Kč a to na 2.500,- Kč. Dále schválil vyplatit paní Matějové 1.500,-Kč za práci, kterou tato vykonávala v době nemoci svého manžela.

Výplata dotace a státního příspěvku na zazimování

15. listopadu 1995 je na členské schůzi vyplácena dotace (100,-

Kč/včelstvo) a státní příspěvek na zazimování včelstev (40,-Kč/včelstvo). Státní příspěvek byl vyplacen na celkem 2546 včelstev. Výplatu připravil přítel Zdeněk Matoušek a pomáhali mu při ní přátelé Zdeněk Skalický a Oldřich Kimler. Z tohoto důvodu nebyl pozván přednášející. Předseda Oldřich Vondrouš žádá členy, aby pomohli nalézt místo pro naši vývěsní skříňku. Místo v Havlíčkově ulici, dohodnuté na magistrátu, zabral už někdo jiný. Dále přítomným sdělil, že následující neděli po květnové schůzi uspořádá opět kurs chovu matek.

Mimo výplaty peněz se konala beseda, kde si přítomní vyměňovali své zkušenosti. Na výměny matek, spotřebu zimních zásob, vliv konstrukce úlů na zimní sezení a podobně.

Oběžník ZO

25. listopadu 1995 rozesílá jednatel oběžník, a to všem členům. V něm je pozvánka na prosincovou členskou schůzi, současně také na Výroční členskou schůzi 21. ledna 1996 v KD Dukla. V oběžníku jsou i termíny členských schůzí v roce 1996.

Dále sděluje, že doplatek dotace, který bude činit asi 20,- Kč a doplatek státního příspěvku (asi 3,- Kč) by se měl patrně vyplatit na prosincové schůzi.

10.prosince 1995 na našem, v tomto roce posledním, setkání vyplácí přítel Zdeněk Matoušek doplatek dotace, který činí 20,- Kč na včelstvo a 3,- Kč na včelstvo jako doplatek ke státnímu příspěvku.

Přítel Ing. Šroll referoval o průběhu sjezdu Českého svazu včelařů, který se konal v listopadu v Praze. Největší diskuse se tam točila kolem odbytu medu. Jedinou cestou se jeví dotace a vlastní síť odbytu medu. VČELU PŘEDBOJ má cizí firma, ne ČSV, který se nestal majoritním vlastníkem, k čemuž směřovala akce s prodejem akcií Základním organizacím i jednotlivým včelařům.

Nakonec obvyklá připomínka nákazového referenta přítele Ing. Stanislava Poskočila, vložit koncem roku do úlů podložky s tím, že se od 15. do 31. ledna 1996 budou odebírat a odevzdávat směsné vzorky měli k vyšetření na přítomnost roztoče Varroa Jacobsoni.

Závěr roku –

Po včelařské stránce lze rok 1995 v porovnání s několika lety předchozími označit jako průměrný a ani po stránce činnosti organizace se

nevymyká tomuto označení. Potíže se zajišťováním učitelů včelařství přetrvávají, a tak jsme měli za celý rok pouze tři odborné přednášky. Změna nastala v ohodnocení naší práce společností, která ocenila význam chovu včel nejen pro jejich produkty ale zejména pro jejich nezastupitelné místo v přírodě jako takové. Změnil se také systém odběru Včelařství, nyní ho budou dostávat poštou každý měsíc všichni členové až do domu.

počasí

ROK 1995	1
Přerozdělení funkcí ve výboru	1
Odprodej nepotřebných věcí z inventáře	2
Odběr měli k vyšetření na varoázu	2
Nemáme stále skříňku, odměny za prohlídky na mor	3
Dotace ve výši 100,- Kč budou pro všechny a bez podmínky	3
Zvápenatění plodu.....	4
Okresní konference ČSV	5
Zdravotní stav včelstev v okrese Pardubice.....	5
Odprodej vařáků, plástečkový med.....	7
Několik způsobů, jak zachránit výnos když se včelstvo vyrojí, nebo se chystá k rojení	8
Změna ve funkci pokladníka, ...	9
Změna ve výplatě dotace, státního příspěvku a změna členského příspěvku a odběru časopisu Včelařství, mor v Bohdanči.....	9
Nový členský příspěvek a účelový příspěvek	10
Časopis Včelařství součástí členství v ČSV	10
Mor v Bohdanči potvrzen	11
Oběžník ZO	11
Informace ze zájezdu do Polska, ...	11
Likvidace morem nakažených včelstev v Bohdanči.....	12
Organizace prohlídek v ochranném pásmu.....	12
Nedostatky u některých včelařů, chyba v účetnictví	13

Přítel Matoušek přebírá pokladnictví	13
Zemřel náš pokladník přítel Ing. Božislav Matěj	14
Zajímavá přednáška přítele Emila Macury z Ostravska	14
Netradiční výměna matky v podletí	15
Chov včel prodlužuje věk – přinejmenším na Ostravsku.....	15
Máme dva kandidáty do ÚV ČSV	16
Zapůjčené finance s v pořádku vrátily	16
Výplata dotace a státního příspěvku na zazimování	16
Oběžník ZO	17
Závěr roku –.....	17
počasí	18